

הקוד האתי של תנועת של"מ

תנועת של"מ - שרות לאומי למבוגר הינה תנועה עממית להתנדבות, הפונה לכל מי שפורש ממעגל העבודה ומציעה לו להשתלב במגוון תחומי עשייה התנדבותיים בקהילה. ייחודה של תנועת של"מ הוא בהיותה מושתתת על טהרת המתנדבים לכל שדרות התפקידים שבה.

החברה למתנ"סים רואה בתפיסת עולמה הקהילתית את נושא ההתנדבות לקהילה כביטוי למעורבות הפרט בתהליכים בסביבתו. משרד החינוך רואה בעלם ההתנדבות צומת בו נפגשים מבוגרים הבאים עם מטען עשיר של נסיון חיים, יכולות מקצועיות ומוטיבציה עם סני הדור הצעיר לעשייה משותפת בקהילה.

החיבור בין משרד החינוך לחברה למתנ"סים בהקמה והפעלת התנועה מבטא את מימוש האינטרס של שני הגופים הללו. תנועת של"מ מהווה מצע טבעי לנתינה וקבלה שהן מאבות המזון ברוחניים במסורת היהודית. תנועת ההתנדבות היא "הדבק החברתי" המאחד אנשים בעלי אמונות ותפיסות עולם שונות. מאחר ועל הבסיס הזה קמה ופועלת תנועת של"מ, אך טבעי הוא הדבר כי התנועה מאמצת לעצמה את קוד האתיקה להפעלת מתנדבים כאבוקה המאירה את דרכה.

מתנדב – אדם הפועל למען הזולת מתוך רצון חופשי ללא קבלת תמורה כלכלית עבור פעולת ההתנדבות. (במסמך זה כל התייחסות בלשון זכר מתייחסת גם למתנדבות ממין נקבה).

זכויות המתנדב הן :

- לקבל על עצמו תפקיד הולם ומתאים לניסיון חייו, כישוריו ונטיותיו האישיות, וזאת בהתחשב במטרות התנועה וצרכיה.
- לקבל תנאים הולמים – הכשרה והדרכה, תנאים פיזיים והמשאבים הנדרשים - שיאפשרו לו לבצע את תפקידו במסגרת התנועה על הצד הטוב ביותר, תוך התחשבות במשאבי התנועה.
- לקבוע בעצמו את היקף הזמן שירצה להקדיש לעבודת ההתנדבות בשל"מ, בהתאם למטרות התנועה ולצרכי הקהילה ולנושא בו בחר, ובתיאום עם רכז הסניף.
- להיות שותף בתכנון עבודת ההתנדבות שלו ובהחלטות הקשורות בה ולחוש חופשי להביע דעות ולהציע הצעות.
- לקבל יחס של כבוד והגינות מצד כל הגורמים הקשורים בעבודת ההתנדבות.
- לקבל הגנה על פרטיותו במסגרת התנועה והתחייבות התנועה לא למסור כל מידע לגביו מבלי לקבל על כך הסכמתו מראש.
- לקבל מהתנועה משוב על עצם התנדבותו ועל אופן ורמת ביצוע תפקידו, וכן לקבל הכרה והוקרה על המאמץ שהשקיע.
- לקבל מהתנועה את תעודת המתנדב המעידה על היותו חבר בתנועה ואף מקנה הטבות שונות, וזאת על פי הנהלה הקיים לחלוקת התעודה.
- להיות מבוטח במסגרת ביטוח המתנדבים דרך המוסד לביטוח לאומי או כל ביטוח אחר שיעניק את אותן הזכויות במקרה של פגיעה.
- לקבל החזר הוצאות נסיעה עבור פעילות התנדבות במסגרת של"מ מחוץ ליישובו על פי דיווח.

חובות המתנדב הן :

- להיות נאמן ומחויב לתנועה ולהתנהג על פי הנורמות והכללים הקבועים בתקנון התנועה.
- להגן על המוניטין של התנועה ולייצגה בכבוד.
- להקפיד על הופעה ייצוגית ומכובדת שתהלום את תפקידו.
- לכבד את האנשים עימם הוא נמצא במגע במהלך התנדבותו, לשתף פעולה עם שאר המתנדבים ועם אנשי צוות שכירים, ולנהוג כלפי כולם בהגינות, סבלנות וסובלנות, וללא משוא פנים.
- להתחייב לא לקבל טובות הנאה כלשהן מלקוחות התנועה או בעלי עניין אחרים.
- להתחייב להימנע מלפעול במצב של ניגוד עניינים ולהביא לידיעת הנהלת התנועה כל מקרה בו מתעורר חשש לניגוד מעין זה.
- להודיע לרכז תנועת של"מ ביישובו על כל דבר העלול להשפיע על יכולתו למלא את תפקידו בתנועה או על רצונו להפסיק את פעילות ההתנדבות שלו.
- להקפיד על חובת שמירת הסודיות ולא לפרסם או להביא לידיעת כל אדם, רשות, או ארגון, בכתב או בעל פה, כל מידע המגיע לידיעתו במסגרת הפעילות ההתנדבותית שלו במסגרת התנועה.
- להתריע כאשר הוא נתקל בהתנהגות ארגונית או התנהגות של פרטים אשר אינה עומדת בקריטריונים אתיים, לרבות הפרת חוק בארגון.

- מתנדב בשל"מ הפועל במסגרת מערכת החינוך חייב לפעול על פי נוהל קליטת מתנדבים שנקבע במשרד החינוך ובארגונים ציבוריים נוספים.

חובות התנועה הן :

- לדאוג להבטחת זכויותיהם של כל המתנדבים חברי התנועה.
- להקפיד על כך שכל פעולות חברי התנועה תתבצענה על טהרת ההתנדבות.
- לחתום על הסכם התקשרות או הצהרה הדדית עם כל מתנדב בתנועה עם תחילת פעילותו.
- לעשות כמיטב יכולתה להתאים לכל מתנדב תפקיד הולם.
- לבטח את המתנדבים בביטוח מתנדבים במוסד לביטוח לאומי, או בביטוח אחר שיעניק למתנדב את אותן הזכויות במקרה של פגיעה. (ראה סעיף 1 למעלה).
- לשתף את המתנדבים באירועים כלליים של התנועה במטרה ליצור שותפות וגיבוש בין המתנדבים ולחזק את גאוות היחידה ואת תחושת הבית החם.
- לתגמל את מתנדבי התנועה על פעילותם בתגמול שאינו כספי תוך שמירה על הכלל של "והצנע לכת". (ראה סעיף 1 למעלה).
- לאפשר לבעלי תפקידים בתנועה להרחיב את תחומי התנדבותם תוך הימנעות מהיווצרות מצב של ניגוד אינטרסים כתוצאה מכך.